

Datum: 27.07.2026

Medij: Kurir

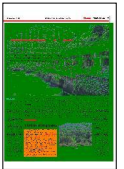
Rubrika: Biznis

Autori: EUpravo zato

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD); Elektroprivreda Srbije (EPS)

Napomena:

Površina: 766

Naslov: Energija

Strana: 9

Energija

VLASINSKE HIDROELEKTRANE SVE BLIŽE REKONSTRUKCIJI

Poduhvat, koji pomaže Evropska unija, vredan je više od 100 miliona evra, a produžiće životni vek objekta za najmanje 30 godina

EUpravo zato

Pripreme aktivnosti za revitalizaciju Vlasinskih hidroelektrana odvijaju se prema planu, čime su stvoreni uslovi da fizički radovi na terenu počnu na jesen, saopšteno je iz Elektroprivrede Srbije (EPS).

Kako je naveo generalni direktor EPS-a Dušan Živković, Vlasinske hidroelektrane su više od sedam decenija važan izvor vršne električne energije za elektroenergetski sistem Srbije.

Međutim, proteklih decenija nije bilo značajnih unapređenja, pa će modernizacija i rekonstrukcija omogućiti pouzdaniji rad.

- Obnovom opreme i primenom savremenih tehnoloških rešenja biće obezbeđen stabilniji rad sistema i veća raspoloživost agregata u narednih najmanje 30 godina. Očekujem maksimalnu posvećenost svih partnera kako bi projekat bio realizovan u skladu s planiranim dinamikom i bez dodatnih troškova - rekao je Živ-

ković tokom sastanka sa izvođačima i glavnim podizvođačima u Surdulici.

Izgradnja

Inače, hidroenergetski sistem Vlasina, izgrađen između 1946. i 1949. godine, sastoji se od četiri kaskadne hidroelektrane, koje snabdejavu oko 60.000 domaćinstava.

Planirana revitaliza-

cija obuhvata zamenu osnovne opreme, uključujući turbine, generatore i hidromehaničku opremu. Očekuje se da će nakon rekonstrukcije postrojenja raditi punim kapacitetom, smanjujući potrebu za čestim popravkama i omogućavajući stabilniju elektroenergetsku mrežu Srbije.

Sistem se prostire na

dva veštačka jezera, Vlasina i Lisina, koja su povezana sa skoro 60 kilometara kanala i tunela. Jedno od postrojenja je izgrađeno unutar planine, dok se Vlasinsko jezero nalazi na više od 1.200 metara nadmorske visine. Prvobitna izgradnja bila je monumentalni poduhvat, u kojem je učestvovalo više od 15.000 radnika.

Pomoć

Nedavno su u obilasku ovog područja prisustvovali i predstavnici Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Delegacije Evropske unije u Srbiji.

Ukupna vrednost projekta revitalizacije iznosi 109,7 miliona evra. Finansiranje je obezbeđeno kroz kredit EBRD-a od 67 miliona evra, bespovratna

sredstva Evropske unije u iznosu od 15,43 miliona evra preko Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF), dok će preostalih 27,26 miliona evra finansirati EPS.

Evropska unija je najveći donator Srbije u sektoru energetike sa više od milijardu evra bespovratnih sredstava od 2000. godine. Cilj projekata koje EU finansira su sigurnost snabdevanja, diversifikacija izvora energije, liberalizacija tržišta i poboljšanje energetske efikasnosti.

Tranzicija

Rekonstrukcija Vlasinskih hidroelektrana predstavlja još jedan korak u energetske tranziciji Srbije ka održivijim i čistijim izvorima energije.

Pored hidroelektrana, Srbija poslednjih godina ulaže i u razvoj vetra i solarne energije, koja trenutno čini manje od tri procenta energetske miksa. U saradnji sa EBRD i EU, država organizuje aukcije za projekte obnovljivih izvora energije kako bi privukla investicije i povećala kapacitete u ovoj oblasti.

SLOŽEN SISTEM

Vlasina u brojkama

- Hidroenergetski sistem „Vlasina“ čine i **četiri** hidrocentrale „Vrla (I-IV)“
- One su maksimalne instalisane snage **127 MW**
- Vlasinska brana je građena **od 1946. do 1949. godine**, a jezero se punilo **od 9. aprila 1949. do 1954.**
- Visina brane je **34,43 m**
- Kanali kojima pritiče voda sa okolnih reka i potoka, slivova Vlasine i Lisine, dugački su ukupno **60,3 km**
- Kanalom „Strvna“ godišnje dotiče oko **10 miliona** kubnih metara vode, kanalom „Čemernik“ oko osam miliona kubika vode, „Jermom“ tri miliona kubika, a kanalom „Božica“ oko **15 miliona** kubika vode
- Akumulacija „Lisina“ izbacuje vodu na visinu od **340 m** iznad Vlasinskog jezera
- Iz „Lisine“ se godišnje u Vlasinsko jezero prebaci **74,7 miliona** kubika vode
- Jezero je na nadmorskoj visini od **1.210 m**, a najveća dubina mu je **30 m**

